

Jordemodern

SVENSKA
BARNMORSKEFÖRBUNDETS
TIDSKRIFT

TEMA FLYKTING

© Marta Soszynska/MSF

MARS NR 3 2016

4

15

26

- 4 Vård på lika villkor till asylsökande gravida kvinnor och deras ofödda barn
- 8 Efterlysning
- 9 Barnmorskor arbetar för integration
- 10 Samtal med migranter om sexuell hälsa
- 12 Utan hälsa ingen integration
- 15 Kvinnor och flickor på flykt behöver barnmorskor
- 22 Barnmorskor behövs på Leros
- 26 Att vara volontär är att hjälpa människor på flykt
- 30 Att göra skillnad
- 36 Sexualundervisning för alla
- 37 Ensamkommande ungdomar
- 38 Kompetenscentrum för primärvård i Skåne (KCP)
- 41 Nytt nationellt upplägg av screening för cervixcancerprevention
- 42 En förlossningsvård i kris
- 45 Riksdagsbesök i Norrbotten
- 46 Vi vill sprida viktig barnmorskekunskap – Inspirationsgruppen
- 47 Förbundsnytt
- 48 Ordförande har ordet
- 50 Till Minne
- 51 Medlemsmöten

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvärlig utgivare & förbundsordförande

Mia Ahlberg

Chefredaktör

Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning

Birgita Klepke

Grafisk formgivning

AB Huset Makalösa

Tryck

Ätta.45 Tryckeri AB

Jordemodern

utkommer 10 gånger per år

Prenumeration

förnyas årligen, 650 kronor

Annonsbokning

jordemodern@barnmorskeforbundet.se
Tfn 08-10 70 88

Sista bokningsdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum
Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1

114 27 Stockholm

Tfn 08-10 70 88

E-mail kansli@barnmorskeforbundet.se

Webb www.barnmorskeforbundet.se

Att komma som flykting till Sverige – barnmorskors insatser behövs

Häromdagen pratade jag med en barnmorska och chef från södra delarna av landet angående flyktingmottagandet och vad barnmorskor gör och kan göra. Hon sammanfattade den senaste tidens utmaningar med att konstatera att det finns hjärta i det arbete som barnmorskor gör. "Vad bra vi är som människor! När det gäller så har alla ställt upp".

Flyktingmottagandet slog alla rekord 2015 då över 160 000 människor kom till Sverige. En stor del av mottagandet byggde på frivilliga insatser. Många ställde upp på sin fritid för att

ta emot de människor som kom och fortfarande är det många som engagerar sig både i sitt arbete och som volontärer.

En del barnmorskor har uppsökande verksamhet på flyktingförläggningar. Andra går på språkcaféer för att träffa och prata med nyanlända. Några försöker ordna praktikplats och arbete åt en blivande arbetskamrat och kollega. Privatpersoner, arbetsplatser, föreningar och församlingar engagerar sig. Många är de människor som gör vad de kan för en medmänniska.

Barnmorskemottagningar och förlossningskliniker har fått vara med om en annorlunda och utmanande situation. Det har även de kvinnor som kommit som flyktingar.

De har hamnat någonstans i Sverige, många vet inte var de är, inte heller vart de ska härnäst, men först ska de föda ett barn – någonstans, innan de ska vidare. Andra är ofrivilligt och oönskat gravida och vet inte vart de ska vända sig. Ensamkommande ungdomar behöver anpassat stöd, informa-

tion och hälsovård, också det en utmaning för landets ungdomsmottagningar.

Många behöver allmän information och undervisning om det svenska samhället och hur hälso- och sjukvården fungerar. Kanske kan Barnmorskeförbundets bok **300 år i livets tjänst** användas för att berätta om den svenska barnmorskan och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter? Kanske kan också Jordemodern användas i samtal med barnmorskor – blivande kollegor – från andra länder?

Fortfarande behövs både frivilliga och professionella insatser på hemmaplan och i Europa.

Bra exempel finns. Nu handlar det om att dela med sig, skapa nätverk och lära av varandra.

Vi sätter kvinnorna främst. Vi jobbar på!

Läs mer i detta nummer av *Jordemodern*.

300 ÅR I LIVETS TJÄNST

Köp och läs boken!

Mer information på barnmorskeforbundet.se

Är vård och hälsa är en mänsklig rättighet?

Detta nummer av Jordemodern handlar om det som i dag diskuteras mest i Sverige och hela Europa: människor på flykt, gränser, mottagande och integration. Utöver människor som kommer hit på grund av krig har allt fler utsatta personer från andra EU-länder kommit till Sverige för att hitta sätt att försörja sig och sina familjer.

Många av dem är romer från Rumänien och Bulgarien och anledningen är ofta att de i hemlandet upplevt systematisk diskriminering som gjort det omöjligt för dem att få sina mest grundläggande rättigheter uppfyllda. Situationen för gravida kvinnor och barn i dessa länder är ofta fruktansvärda.

Den nya situationen i Sverige med nya medborgare påverkar vardagen för många barnmorskor och vi ställs inför nya utmaningar och svåra frågeställningar.

Den 20 januari 2016 skrev Anna Kinberg Batra och Ulf Kristersson på DN debatt att de vill ha en principiell diskussion om rätt till sjukvård för asylsökande. De beskriver i artikeln att vård ska betraktas som en förmån som människor kvalificerar sig till genom arbete, snarare än en grundläggande mänsklig rättighet.

Nyligen kom regeringens betänkande om hur Sverige ska hantera EU-migranterna i Sverige där rätten till vård diskuteras igen. Arbetet har letts av Martin Valfrids-son som är nationell samordnare för utsatta EU-medborgare som tillfälligt vistas i Sverige och det är tydligt att diskussionen om vem, hur och när man har rätt till vård har svängt från en mänsklig rättighet till någonting man ska förtjäna.

Principen i Sverige är i dag att vård ges utifrån behov och att den bedömningen görs av vårdpersonal. Formuleringen i många landsting är att alla människor som vistas i landet har rätt till vård som "inte kan anses stå". Vad det gäller de människor som vi barnmorskor träffar så faller gravida kvinnor och barn in under denna kategori. Detta innebär att gravida kvinnor och de under 18 år har rätt till vård.

Mia Ahlberg
Förbundsordförande

” Att neka någon vård har visat sig bli dyrt. EU:s organ för grundläggande rättigheter (FRA) visade i sin vetenskapliga rapport från 2015 att det blir dyrare att inte ge vård.

” Att vara människa är inte något du förtjänar, det är något du föds till oavsett i vilket land.

Att neka någon vård har visat sig bli dyrt. EU:s organ för grundläggande rättigheter (FRA) visade i sin vetenskapliga rapport från 2015 att det blir dyrare att inte ge vård.

Enligt organisationen Läkare i världen finns det fall där gravida kvinnor, ibland till och med under 18 år, nekas mödrahälsovård fast de har rätt till detta. Jag tror inte att det finns en enda barnmorska som fullt medvetet nekar en kvinna vård utan att detta snarare är ett tydligt symptom på att systemet kring dessa kvinnor vad det gäller registrering och försäkring är alltför ogenomträngligt och svårt att begripa. I en stressad klinisk vardag kan det helt enkelt bli fel.

Informationen till sjukvårdspersonalen måste därför bli bättre så vi ges möjlighet att göra rätt!

Få faktorer är så avgörande för att motverka utanförskap och bidra till en hållbar utveckling som hälsa. Att god vård under graviditet och förlossning är en avgörande faktor för folkhälsan är odiskutabelt.

Vård och hälsa kan därför inte anses vara en förmån – det är en mänsklig rättighet.

Att vara människa är inte något du förtjänar, det är något du föds till oavsett i vilket land.

THE 20TH CONGRESS
OF THE NORDIC
FEDERATION OF
MIDWIVES
#MIDWIVES4ALL!

Registration online is open!

- Programme now available on the website
- Last day for registration 12 April 2016
- Welcome to Gothenburg 12–14 May 2016!

Register now!

www.njfcongress.se